

ПРОЕКТ

«ПРОВІСНИКИ ВЕСНИ»

(ЕКОЛОГО – ПРИРОДНИЧИЙ)

Вихователь:

МЕТА: Продовжувати ознайомлення зі змінами, що сталися в житті рослин навесні: з кожним весняним днем збільшуються листочки, згодом з'являються квіти.

Розширювати знання дітей про перші весняні квіти, їх зовнішній вигляд.

Вчити розпізнавати їх за формою, величиною листків, квітів.

Збагачувати словник дітей назвами весняних квітів.

Розвивати естетичні почуття, емоційні прояви, уяву, вміння бачити і відчувати красу весняної природи, вміння ділитися враженнями.

Виховувати бережне відношення до квітів.

АКТУАЛЬНІСТЬ

Природа – наша годувальниця. Природа – наше здоров'я. Навчити дітей бачити, відчувати і розуміти красу навколишнього світу, оберігати та примножувати її, допомагати усвідомити значення природи, зокрема рослин, квітів, для життя людей – одне з найважливіших завдань педагогів. Здавна людство намагалося розкрити цілющі таємниці природи. Тому необхідно дати початкові знання дошкільнятам, як раціонально і бережливо користуватися багатствами, які так щедро дарує нам природа, милуватись їх красою. Діти повинні знати, як безпечно для себе використовувати багатства природи, щоб зберегти їх для майбутніх поколінь.

ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОЕКТУ

За технологією: маніпуляційний.

За домінуючим принципом: ознайомлювально – орієнтувальний.

За характером тривалості: середньої тривалості (6 днів).

За кількістю учасників: колективний.

За характером контактів: у межах групи.

За характером участі дитини в проекті: здійснення проекту відбувається на наслідувально – виконавчому рівні.

ПАВУТИНКА

ЗАНЯТТЯ

1. «Весна в гостях у малят» (Рідна природа).
2. «Квіти, квіти, прокидайтесь» (Рідна природа. Мовленнєве спілкування).
3. «Подорож до весняного лісу» (Цікава математика. Аплікація).
4. «Чарівні квіти» (Художня література. Малювання).
5. «Мандрівка до королівства квітів» (узагальнююче).

ЦЕНТР ГРИ

1. Дидактичні ігри: «Знайди квітку», «Склади квітку», «Квітка – семиквітка», «Посади квіти на клумбу», «Якої квітки не стало», «Посади метелика на свою квіточку», «Відгадай, яка квітка».
2. Рухливі ігри: «Відгадай, де заховано», «Хто більше збере квітів», «Діти біля клумби», «Бджілки», «Перенеси квіти», «Знайди свій колір», «Швидше до своєї квіточки», «Зупинися біля квітки».
3. Народні та хороводні ігри: «Віночок», «Бджілка весело літає», «Пішли діти в квітничок».
4. Сюжетно – рольові ігри: «Дитячий садок» (свято в дитсадку).
5. Конструкторська гра: «Виклади квіточку».

ЦЕНТР ПРИРОДИ:

1. Спостереження за весняними змінами в рослинному світі (огляд клумби);
2. Спостереження за першими весняними квітами (підсніжник, кульбаба, пролісок, тюльпан, нарцис);
3. Спостереження за працею дорослих на клумбі.

ЦЕНТР МИСТЕЦТВА

1. СХД – «Намалюю квітку я» (на майданчику паличкою);
2. Флоромозаїка (викладання квітів з насіння кавуна, гарбуза, кабачків);
3. Викладання нитками на фланелеграфі квітів;
4. Виконання знайомих пісень про квіти;
5. Виплітання віночка з кульбабок.

ЦЕНТР КНИГИ

1. К. Ушинський «Бджілки на розвідках».
2. Казка «Хоробрий підсніжник».
3. В. Сухомлинський «Сині оченята».
4. П. Ситниченко «Вмійте природу любити».

ХІД ПРОЕКТУ

МОТИВАЦІЙНИЙ ЕТАП

РАНОК. Ігровий прийом – прихід ляльки – Весни, яка приносить із собою казку. (Виставляє на фланелеграфі зображення слів, які додають діти).

Казка

Високо в небі засяяло...

Пригріло воно землю, і з'явилась зелена...

І розквітли на галявині...

Із теплих країв прилетіли ...

Звернути увагу дітей, що в групі теж розквітла незвичайна квітка. Називається вона «Квітка знань». (Кожна її пелюстка – то щось нове, що ми можемо дізнатися про перші весняні квіти. Ця квітка кожного дня буде розкривати одну із своїх пелюсток, а ми – дізнаватись цікаве.

ЗАНЯТТЯ 1. ІНДИВІДУАЛЬНО - ПІДГРУПОВЕ (Дитина в природному доквіллі).

ТЕМА: «*Весна в гостях у малят*».

МЕТА: виявити рівень знань вихованців на початок тематичного циклу по підтемах: «Перші весняні ознаки», «Які ви знаєте весняні квіти», «Як треба доглядати за рослинами». Розвивати пізнавальний інтерес, прагнення до активного пізнання природи, дитячу ініціативу при доборі завдань до цього тематичного циклу, створення «дерева цілей» у вигляді квітки. Викликати інтерес до вивчення цієї теми, бажання працювати разом над спільним проектом.

ОБГОВОРЕННЯ ТРЬОХ ПИТАНЬ:

1. Що ми знаємо?

- квіти – це рослини;
- квіти з'являються навесні;
- у квітів є стебло, листя, квітка.

2. Що хочемо дізнатися?

- які ще квіти розквітають ранньою весною;
- для чого квітам потрібні листя, стебло та корінь;
- що потрібно для росту квітів;
- яку користь приносять квіти;
- як треба оберігати квіти та доглядати за ними.

3. Звідки ми це дізнаємося?

- спостерігати за змінами в рослинному світі;
- спитати у батьків та вихователя;
- переглянути книжки про квіти;
- спостерігати за працею дорослих на клумбі та залучати до посильної праці дітей.

ПРОГУЛЯНКА

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за оточуючою природою.

Мета: розширювати знання дітей про зміни в стані живої та неживої природи; розвивати спостережливість; виховувати естетичні почуття.

РУХЛИВА ГРА «ЗНАЙДИ СВІЙ КОЛІР»

Мета: вдосконалювати навички ходьби та бігу; розвивати спритність та вміння діяти за сигналом; закріплювати кольори.

II ПОЛОВИНА ДНЯ

ХУДОЖНЯ ПРАЦЯ.

ТЕМА: «ВИГОТОВЛЕННЯ «ДЕРЕВА ЦІЛЕЙ» (у вигляді квітки)

МЕТА: Підвести дітей до необхідності записати всі пропозиції дітей щодо реалізації проекту "Провісники весни". Виховувати вміння доводити розпочату справу до кінця. Сприяти розвитку дрібної моторики рук. Вдосконалювати навички вирізування, застосовуючи раніше набуті знання та вміння.

ПІЗНАВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ. Допомога у виготовленні «дерева цілей»: прикріпити всі пропозиції дітей щодо реалізації проекту.

ПРАЦЯ В ПРИРОДІ: полити квіти.

Мета: поглиблювати знання дітей, що квіти потребують догляду.

ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ.

Мета: розкрити значення води для росту рослин.

Матеріал: дві прозорі банки з водою та без води, дві однакові цибулини.

Хід досліду.

Поставити цибулини в банки і спостерігати за їх змінами.

Висновок: для росту рослин потрібна вода.

СХД: Розгляд книжок на тему «Наші квіти»

Мета: розвивати інтерес до рослинного світу, вміння давати естетичну оцінку рослинам.

ПРОГУЛЯНКА

СПОСТЕРЕЖЕННЯ – огляд зеленого куточка групи.

Мета: показати, як потрібно доглядати за рослинами; що треба робити, щоб рослини добре росли; для чого квіти в групі.

РУХЛИВА ГРА «НЕ НАСТУПИ».

Мета: вдосконалювати вміння переступати через квіти, високо піднімаючи коліна. Розвивати рівновагу.

Самостійні ігри дітей з піском.

РОБОТА З БАТЬКАМИ: порадити батькам придбати книжки про квіти.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЕТАП.

РАНОК. ранковий збір.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за підсніжником.

Мета: поглибити знання дітей про перші весняні квіти – підсніжник, відмітити, якого кольору, розміру квіти, яке листя, чи пахнуть вони; розвивати спостережливість; виховувати бережливе ставлення до живої природи, естетичні почуття.

РАНКОВА ГІМНАСТИКА

РУХЛИВА ГРА «ЗНАЙДИ СВІЙ КОЛІР»

Мета: вдосконалювати навички ходьби та бігу; розвивати спритність та вміння бігати за сигналом.

ДИДАКТИЧНА ГРА «ПОСАДИ МЕТЕЛИКА НА СВОЮ КВІТОЧКУ»

Мета: вчити дітей співвідносити предмети за основними кольорами.

ЗАНЯТТЯ 1. МУЗИЧНЕ (за планом музкерівника).

ЗАНЯТТЯ 2. КОМПЛЕКСНЕ (Дитина в природному доквіллі. Розвиток мовлення).

ТЕМА: «КВІТИ, КВІТИ, ПРОКИДАЙТЕСЬ»

Програмний зміст: рідна природа: Розширювати уявлення дітей про весняні квіти. Ознайомити з новою квіткою весни – проліском. Закріплювати вміння визначати основні частини будови рослини – стебло, листя, квітка; складати квітку з частин.

Мовленнєве спілкування: Вчити вживати іменники з прийменниками; формувати вміння описувати квітку за допомогою запитань вихователя, розповідати невеликі вірші. Збагачувати словник дітей словами – назвами весняних квітів. Розвивати зв'язне мовлення, увагу, логічне мислення. Виховувати любов до природи, до квітів.

Матеріал: кошик, ілюстрації знайомих для дітей весняних квітів (підсніжник, кульбаба) та нової – пролісок, розрізані на частини квіти з паперу, шапочки квітів, метелик – іграшка.

Методи і прийоми: сюрпризний момент (в квітнику стоїть кошик, в якому сидить сумний метелик), д/гра «Склади квітку», показ нової весняної квітки – проліска, розповідь вихователя, розказування дітьми віршів про весняні квіти, д/гра «Де заховався метелик?» (правильне вживання прийменника з іменником), д/гра «Відгадай, яка я квітка» (опис дітьми квітів за запитаннями вихователя), д/гра «Збери букети» (із змішаних паперових квітів діти збирають букети, в якому квіти одного виду).

ПРОГУЛЯНКА

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за сонцем.

Мета: вчити порівнювати кількість тепла і світла протягом дня. Пояснити вплив сонячного тепла на ріст рослин. Розвивати вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Відмітити, які квіти схожі на сонечко (кульбаба).

РУХЛИВА ГРА «ЗУПИНИСЯ БІЛЯ КВІТКИ»

Мета: вдосконалювати вміння ходити, бігати врозтіч.

II ПОЛОВИНА ДНЯ

СЮЖЕТНО – РОЛЬОВА ГРА «ДИТЯЧИЙ САДОК»

Мета: запропонувати дітям розіграти сюжет підготовки до свята в дитячому садку. Формувати доброзичливість, позитивні емоції у процесі спілкування; виховувати у дітей бажання охоче «гратися поруч і разом».

ПІЗНАВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ: розгляд ілюстрацій весняних квітів.

Мета: продовжувати знайомити дітей з першими весняними квітами. Донести до дітей, що частини рослин бувають різними (довгі, короткі, тоненькі, товсті, великі, малі).

ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Мета: продемонструвати необхідність світла для росту рослин.

Матеріал: дві коробки, овес.

Хід досліду.

Висіяти овес у ґрунт, яким наповнені дві коробки. Одну коробку тримати в темному місці, іншу – на підвіконні. Порівняти сходи вівса.

Висновок: для росту рослин необхідне сонячне світло.

СХД: Флоромозаїка.

Мета: вчити викладати квіти з насіння кавуна, гарбуза, кабачків; розвивати дрібну моторику рук.

ГОДИНА ОПОВІДАЧА: читання казки «Хоробрий підсніжник»

Мета: продовжувати вчити емоційно сприймати сюжет, співпереживати з персонажами.

ПРОГУЛЯНКА

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за травою.

Мета: відмітити, що поміж сухої трави пробивається молоденька травка, визначити, що вона світло – зеленого кольору; порівняти траву і квітку, знайти схожості (є листочки) та відмінності (нема стебла та квітки).

РУХЛИВА ГРА «ВІДГАДАЙ, ДЕ ЗАХОВАНО»

Мета: виховувати вміння орієнтуватися та рухатися.

РОБОТА З БАТЬКАМИ: запропонувати поспостерігати за весняними квітами в селі, на дачі, у скверах, на клумбах міста з метою бережного ставлення до квітів, виховання почуття прекрасного.

РЕПРОДУКТИВНИЙ ЕТАП.

РАНОК: ранковий збір.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за кульбабою.

Мета: поглибити знання дітей про рослини – барометри; сформувати знання про лікувальні та біологічні властивості кульбабки; виховувати естетичні почуття, бережливе ставлення до квітів.

РУХЛИВА ГРА «ВІДГАДАЙ, ДЕ ЗАХОВАНО»

Мета: виховувати вміння орієнтуватися та рухатися.

ДИДАКТИЧНА ГРА «СКЛАДИ КВІТКУ»

Мета: вчити складати квітку з двох частин, впізнавати за зовнішнім виглядом і називати її; розвивати уяву, зорову пам'ять; виховувати інтерес до квітів.

ЗАНЯТТЯ 1. МУЗИЧНЕ (за планом музкерівника).

ЗАНЯТТЯ 2. КОМПЛЕКСНЕ (Логіко-математичний розвиток. Аплікація).

ТЕМА: «ПОДОРОЖ ДО ВЕСНЯНОГО ЛІСУ».

Програмний зміст: математика: Продовжувати вчити дітей порівнювати групи предметів за кількістю, користуючись словами «більше», «менше», «порівну», «стільки – скільки»; вчити впізнавати й називати частини доби: день, ніч, ранок, вечір. Закріплювати знання дітей про геометричні фігури, основні кольори. Формувати вміння порівнювати предмети, різні за шириною, користуючись прийомами накладання і прикладання.

Аплікація: продовжувати вчити дітей викладати й наклеювати квітку з готових частин, розміщуючи її на аркуші паперу. Вправляти в намазуванні клеєм готових деталей по всій площині. Створити позитивний емоційний настрій. За допомогою спеціально дібраних, багатофункціональних пальчикових вправ розвивати дрібну моторику, м'язи рук. Виховувати охайність в роботі з клеєм.

Матеріал: сова, сорока, скринька з картками «частини доби», квіти із збірними пелюстками різного кольору, метелики, іграшки: ведмідь, лисичка, зайчик, хатки на підставках, квіти в кошику (по 2 кожного кольору) за кількістю дітей, дрібний збиральний матеріал, зразок для аплікації, готові деталі квітки для кожної дитини, аркуші паперу, клейстер, пензлики, серветки.

Методи та прийоми: сюрпризний момент – сова із скринькою, д/гра «Коли це буває», д/гра «Добери пелюстку до квітки», д/гра «Допоможи звірятам знайти будинки», пальчикова вправа «Дзвіночок», д/гра «зроби місточок», вправа на розвиток дрібної моторики рук «Шукаємо ніжки, голівку», показ та пояснення виконання аплікації, допомога потребуючим.

ПРОГУЛЯНКА

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за тюльпаном.

Мета: продовжувати знайомити дітей з першими весняними квітами, які ростуть на клумбі. Відмітити, якого кольору, форми, величини листя, стебло, якого кольору квітка, що в середині квітки, чи пахне вона. Порівняти квітку тюльпан з проліском та підсніжником, виявити схожість та відмінності. Розвивати спостережливість, вміння висловлювати свою думку.

Вивчити з дітьми віршик «Тюльпан».

Землю сонечко зігріло,
Ніжні квіти розбудило.
Розпустилися чудові
Всі тюльпани кольорові.

РУХЛИВА ГРА «БДЖІЛКИ»

Мета: вдосконалювати вміння підлізати під шнур і бігати врозтіч; розвивати спритність та орієнтування у просторі.

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА – вчити впізнавати й називати весняні квіти.

II ПОЛОВИНА ДНЯ.

ПІЗНАВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ. Бесіда про лікувальні властивості перших весняних квітів.

Мета: ознайомити дітей з лікувальними властивостями весняних квітів.

КОНСТРУКТОРСЬКА ГРА. Виклади квіточку.

Мета: вчити дітей викладати площинні вузькі бруски (пелюстки) за кольором відповідно до кольору середини (кубик).

СЮЖЕТНО – РОЛЬОВА ГРА «ДИТЯЧИЙ САДОК».

Мета: запропонувати подарувати квітку ровесникові, хлопчик дівчинці. Формувати доброзичливість, позитивні емоції у процесі спілкування; виховувати у дітей бажання охоче «гратися поруч і разом».

СХД. Викладання квітів нитками на фланелеграфі.

Мета: закріпити зовнішній вигляд квітів; розвивати асоціативне мислення, уяву, фантазію.

ПРОГУЛЯНКА

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за працею дорослих на клумбі.

Мета: поглибити знання дітей про працю людей навесні по догляду за квітами, пояснити дітям значення розпушування ґрунту для квітів; розвивати спостережливість, зв'язне мовлення; виховувати працелюбність.

РУХЛИВА ГРА «ЗУПІНИСЯ БІЛЯ КВІТКИ»

Мета: вдосконалювати вміння ходити, бігати врозтіч.

РОБОТА З БАТЬКАМИ. Консультація «Які навички повинна мати дитина по догляду за кімнатними рослинами».

ТВОРЧИЙ ЕТАП

РАНОК: ранковий збір.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за нарцисом.

Мета: продовжувати знайомити дітей з весняними квітами; розрізняти їх зовнішній вигляд, значення для людей; виховувати дбайливе ставлення до квітів.

Вивчити з дітьми вірш «Нарцис»

Березневі ніжні квіти,

Мамам їх дарують діти.

Білі, ніжні, чарівні,

Ці нарциси весняні.

РАНКОВА ГІМНАСТИКА

РУХЛИВА ГРА «ХТО БІЛЬШЕ ЗБЕРЕ КВІТІВ»

Мета: вдосконалювати вміння ходити, бігати врозтіч.

ДИДАКТИЧНА ГРА «ЯКОЇ КВІТКИ НЕ СТАЛО»

Мета: розвивати зорову пам'ять, вчити узгоджувати іменники в родовому відмінку.

ТРУДОВЕ ДОРУЧЕННЯ: витерти пил з великого листа кімнатних рослин.

ЗАНЯТТЯ 1. ФІЗКУЛЬТУРНЕ (за планом фізкерівника).

ЗАНЯТТЯ 2. КОМПЛЕКСНЕ (Літературна скринька. Малювання).

ТЕМА: «ЧАРІВНІ КВІТИ».

Програмний зміст: художня література: продовжувати вчити емоційно сприймати сюжет твору, співпереживати з персонажами, розрізняти вірші та прозу; розуміти, що в художніх творах можуть бути відображені різні життєві явища; привчати уважно слухати оповідання, відповідати на запитання за змістом тексту.

Малювання: продовжувати ознайомлювати дітей із зовнішнім виглядом квітів; учити передавати в малюнку красу квітучої галявини, форму кульбаб; відпрацьовувати прийоми малювання фарбами двох кольорів. Закріплювати відчуття втіхи від своїх малюнків. Розвивати естетичний смак, творчі здібності. Виховувати інтерес та бажання до зображувальної діяльності.

Матеріал: оповідання К. Ушинського «Бджілки на розвідках», живі квіти кульбаби, панно «Квітуча галявина», зразок, декорації настільного театру, тонований папір, гуашеві фарби (жовта, зелена), пензлі, ємкості з водою, серветки.

Методи та прийоми: ігровий прийом – запрошення до гарненької галявини, вкритої квітами, д/гра «Збери квітку та назви її», розгляд зразка кульбаб, закріплення будови квітки, пояснення способів малювання кульбаб, допомога потребуючим, аналіз дитячих робіт.

ПРОГУЛЯНКА

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за проліском.

Мета: поглибити знання дітей про найперші весняні квіти; формувати поняття про розвиток, будову, функції окремих частин рослини; розвивати спостережливість, зв'язне мовлення; виховувати естетичні почуття, бережливе ставлення до квітів.

РУХЛИВА ГРА «ПЕРЕНЕСИ КВІТИ»

Мета: вдосконалювати вміння ходити в одному напрямку, переходити від ходьби до бігу.

ТРУДОВЕ ДОРУЧЕННЯ: поливати разом з вихователем квіти на клумбі.

Мета: навчати дітей правильно поливати квіти з поливальної; поглибити знання про значення води для рослин.

Самостійні ігри дітей.

II ПОЛОВИНА ДНЯ.

ПІЗНАВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ: Бесіда з дітьми про необхідність сонця, повітря, ґрунту для росту і розвитку квітів.

Мета: підвести дітей до розуміння необхідності сонця для рослин, як джерела світла і тепла; повітря, бо квіти – це живі істоти, які теж дихають; для росту рослинам потрібен ґрунт, який має поживні речовини, вологу.

ГРА - ДРАМАТИЗАЦІЯ за твором В. Сухомлинського «Сині оченята».

Мета: продовжувати вчити дітей обігрувати ситуації за змістом художніх творів, супроводжувати ігрові висловлювання відповідними рухами, жестами. Мімікою, які створюють виразний образ. Розширювати словниковий запас, розвивати діалогічне мовлення, інтонаційну виразність мовлення, уяву, образне мислення. Сприяти виникненню піднесеного емоційного стану.

СХД. Малювання квітів нетрадиційним способом.

Мета: вчити дітей створювати образ перших весняних квітів у малюнку нетрадиційними способами: долонею – тюльпан, тампонування; домальовувати деталі – стебло, листя. Розвивати асоціативне сприйняття, творчість.

ПСИХОГІМНАСТИЧНИЙ ЕТЮД «Я – КВІТКА» (під музику П. Чайковського «Вальс квітів»).

Мета: слухаючи оповідку, вчити дітей передавати свої емоції за допомогою міміки, жестів.

ПРОГУЛЯНКА

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за ґрунтом.

Мета: формувати у дітей уявлення про властивості ґрунту: м'який, твердий в залежності від вологості, теплий (на сонці), холодний. Формувати елементарні знання про догляд за ґрунтом. Виховувати інтерес до природного довкілля.

РУХЛИВА ГРА «ДІСТАНЬ КВІТКУ»

Мета: удосконалювати вміння стрибати на обох ногах; розвивати координацію рухів.

ТРУДОВЕ ДОРУЧЕННЯ: полити квіти в зеленому куточку групи.

Мета: продовжувати вчити доглядати за квітами.

Самостійні ігри дітей.

РОБОТА З БАТЬКАМИ: запропонувати батькам проілюструвати легенди про весняні квіти – нарцис, тюльпан.

УЗАГАЛЬНЮЮЧИЙ ЕТАП.

РАНОК: ранковий збір.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за сонцем.

Мета: дати уявлення про місцезнаходження сонця в різну пору дня. Вчити порівнювати кількість тепла протягом дня. Пояснити вплив сонячного тепла на ріст рослин. Розвивати вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, робити умовисновки.

РАНКОВА ГІМНАСТИКА

РУХЛИВА ГІМНАСТИКА «ПІШЛИ ДІТИ В КВІТНИЧОК»

Мета: продовжувати знайомити дітей з народними іграми; викликати у дітей піднесений настрій; розвивати вміння узгоджувати слова з рухами; виховувати любов до поетичного слова.

ДИДАКТИЧНА ГРА «ЗНАЙДИ КВІТКУ»

Мета: закріпити вміння дітей знаходити відповідну квітку серед інших за зовнішнім виглядом, за словесною вказівкою; розвивати мовну активність дітей при називанні частин квітки, уяву, зорову пам'ять; виховувати спостережливість, любов до природи.

ЗАНЯТТЯ 1. МУЗИЧНЕ (за планом музкерівника).

ЗАНЯТТЯ 2. ІНДИВІДУАЛЬНО - ПІДГРУПОВЕ (Дитина в природному довкіллі).

ТЕМА: «МАНДРІВКА ДО КОРОЛІВСТВА КВІТІВ».

Програмний зміст: Поглиблювати та закріплювати знання дітей про світ квітів, вміння виділяти характерні ознаки рослин, лікувальні властивості деяких з них. Вчити помічати красу квітів. Розвивати зв'язне мовлення, логічне мислення, естетичний смак. Збагачувати словник дітей синонімами, порівняннями. Виховувати любов і бережливе ставлення до рослинного світу.

ПРОГУЛЯНКА

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за бджолами біля квітів.

Мета: пояснити дітям, яку користь квіти приносять для бджіл та інших комах – вони живляться квітковим пилом; помилуватися, як бджоли «обстежують» квіти; розвивати інтерес до життя комах та їх поведінки.

РУХЛИВА ГРА «БДЖІЛКА ВЕСЕЛО ЛІТАЄ»

Мета: викликати у дітей піднесений настрій; розвивати вміння узгоджувати слова з рухами, дружно спілкуватися.

ТРУДОВЕ ДОРУЧЕННЯ: рихлити землю в квітнику (гілочкою).

Мета: виховувати бажання доглядати за квітами.

Самостійні ігри дітей.

II ПОЛОВИНА ДНЯ.

ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ. Бесіда за віршем П. Ситниченка «Вмійте природу любити».

Мета: донести до свідомості дітей значення відчувати, оберігати та примножувати рослинний світ. Виховувати дбайливе ставлення до квітів. Скласти правила, які відобразатимуть ставлення дітей до квітів.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. Розповідь легенди «Звідки взялися квіти» за допомогою фланелеграфа.

Мета: познайомити дітей з історією виникнення квітів на землі через усну народну творчість.

СХД. Виплітання віночка з кульбаб.

Мета: вчити дітей плести вінок з квітів; розвивати моторику пальців рук.

СЮЖЕТНО – РОЛЬОВА ГРА «ДИТЯЧИЙ САДОК»

Мета: запропонувати дітям прикрасити групову кімнату квітами. Формувати доброзичливість, позитивні емоції у процесі спілкування; виховувати у дітей бажання охоче «гратися поруч і разом».

ПРОГУЛЯНКА

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за цибулею, висіяним вівсом в групі (над якими проводилися досліди).

Мета: розкрити значення світла, води для росту рослин; розвивати спостережливість.

НАРОДНА ГРА «ВІНОЧОК»

Мета: викликати у дітей піднесений настрій; розвивати вміння узгоджувати слова з рухами, дружно спілкуватися.

ТРУДОВЕ ДОРУЧЕННЯ: помити піддони з кімнатних квітів.

РОБОТА З БАТЬКАМИ: запропонувати виготовити з підручних матеріалів якусь весняну квітку.

РЕФЛЕКТИВНО – ОЦІНЮВАЛЬНИЙ ЕТАП.

РАНОК: ранковий збір.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за клумбою.

Мета: запропонувати помилуватися квітами, яка квітка вам найбільше сподобалась, чому; підійти до обраної вами квітки, поговорити з нею, висловити захоплення її красою.

РАНКОВА ГІМНАСТИКА.

РУХЛИВА ГРА «ДІТИ БІЛЯ КЛУМБИ»

Мета: вдосконалювати навички ходьби та бігу; виховувати увагу та розвивати спритність.

ДИДАКТИЧНА ГРА «ВІДГАДАЙ, ЯКА КВІТКА»

Мета: вчити дітей розрізняти та називати весняні квіти; розвивати зв'язне мовлення, збагачувати їхній словник; виховувати інтерес до природи.

ЗАНЯТТЯ «Подорож у зворотному часі».

МЕТА: Спонукати вихованців згадати всі етапи проекту, відзначати, що нового вони дізналися за цей час. Продовжувати формувати навички діалогічного та монологічного мовлення, вміння вести бесіду.

Закріпити й активізувати словник дітей словами-назвами об'єктів, явищ живої і неживої природи, порівняннями, дієсловами. Розвивати увагу, пам'ять, мислення. Виховувати вміння дітей відзначати не лише свої досягнення, а й радіти успіхам інших.

Матеріали: Роботи дітей з малювання, ліплення, СХД.

Методи та прийоми: подорож у зворотному часі, під час якої пригадати:

- З чого все починалося?
- Що було заплановано?
- Яке придумали «дерево цілей»?
- Які ставили завдання?
- Що нового дізналися?
- Що вам найбільше сподобалося?
- Про що ви б хотіли дізнатися у майбутньому?
-

ЗАНЯТТЯ 2. ФІЗКУЛЬТУРНЕ (за планом фізкерівника).

ПРОГУЛЯНКА

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за ділянками старших дітей.

Мета: знайти найгарніше місце на ділянках старших груп, вияснити, чому тут гарно, як діти доглядають за квітами.

РУХЛИВА ГРА «ШВИДШЕ ДО СВОЄЇ КВІТОЧКИ»

Мета: вдосконалювати ходьбу, біг.

ТРУДОВЕ ДОРУЧЕННЯ: змінити воду у вазі з квітами.

Самостійні ігри дітей.

II ПОЛОВИНА ДНЯ.

ДИДАКТИЧНА ГРА «ПОСАДИ КВІТИ НА КЛУМБУ»

Мета: вправляти дітей у вмінні вставляти квіти різної форми і величини в отвори штучної клумби.

СХД. Співання знайомих пісень про квіти.

Мета: розвивати музичний слух, творчість.

ПРОГУЛЯНКА

СПОСТЕРЕЖЕННЯ за вітром.

Мета: вчити визначати силу вітру за допомогою вітрячків, дати дітям уявлення про значення поняття «поривчастий вітер», пояснити. Яку шкоду може завдати сильний вітер квітам.

РУХЛИВА ГРА «ДІСТАНЬ КВІТКУ»

Мета: вдосконалювати вміння стрибати на обох ногах на місці; розвивати координацію рухів.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ПРОЕКТУ

Виготовлення колективного панно «Весняні квіти» (за допомогою робіт батьків).

МЕТА: формувати у дітей вміння із готових фрагментів (весняних квітів, що виготовили батьки) складати композицію, правильно прикладати фрагменти до основи, рівномірно заповнюючи площину зображення. Розвивати чуттєве сприйняття природи і формувати

естетичне ставлення до неї. Виховувати почуття колективізму, вміння радіти досягненню спільної мети.

ДОДАТКИ

ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Рухливі ігри.

Знайди свій колір

Мета: вдосконалювати навички ходьби та бігу; розвивати спритність та вміння бігати за сигналом.

Хід гри

Вихователь роздає дітям квіти трьох-чотирьох кольорів: червоні, сині, жовті. Діти з квітами одного кольору групуються біля квітки такого самого кольору, що стоїть на підставці. Після слів вихователя "Ідіть гуляти!" діти розходяться в різні сторони. Після слів "Знайди свій колір!" вони швидко біжать до квітки відповідного кольору і стають у коло.

Діти біля клумби

Мета: вдосконалювати навички ходьби та бігу; виховувати увагу та розвивати спритність.

Хід гри

Діти сидять на стільчиках (гімнастичній лаві), розташованих з одного боку зали (майданчика).

Вихователь: Діти біля клумби гуляють,
Весняні квіточки зривають,
У пучечки гарно їх складають,
Вгору високо піднімають.

Діти розходяться і роблять відповідні рухи. Після слів "На свої місця!" вони біжать до своїх стільців (лави) і сідають.

Біжіть до квітки

Мета: вдосконалювати ходьбу та біг; виховувати увагу та вчити орієнтуватися в просторі.

Хід гри

Дітям роздають по одній квітці (червоного або жовтого кольору). Вихователь стає на одному боці майданчика і тримає в одній руці червону, а в другій - жовту квітку. Діти з квітами червоного кольору стають у колону навпроти червоної квітки, діти із жовтими квітами - навпроти жовтої. Вихователь : "Ідіть гуляти". Діти ходять по майданчику врозтіч або бігають. Вихователь у цей час переходить на другий бік майданчика і говорить: "Раз, два, три, швидше до квітки біжи!" Він відводить руки з квітами в сторони, діти підбігають до квітів свого кольору. Коли всі діти стануть у колону, вихователь пропонує підняти квіти вгору і помахати ними. Гра повторюється.

Бджілки

Мета: вдосконалювати вміння підлізати під шнур і бігати врозтіч: розвивати спритність та орієнтування у просторі.

Хід гри

Діти-"бджілки" сидять у двох-трьох "вуликах" (коло викладене з мотузки). Перед "вуликами" натягнуто мотузку на висоті 40-50 см.. Навколо майданчика (у залі) на стільцях покладено квіти. Після слів вихователя "Бджілки в поле захотіли, знялися та й полетіли" "бджілки" вилітають з "вулика", підлазять під мотузку і з гудінням літають по майданчику (залі). Після слів вихователя "На квіточки бджілки сідають, мед пахучий збирають" діти підходять до квіточок і присідають. Вихователь продовжує: "Знову бджілки полетіли". Діти бігають. Ця вправа - біг та присідання — повторюється 4-5 разів. На слова вихователя "Бджілки у вулики полетіли" діти швидко повертаються на свої місця. Вихователь називає "бджілку", яка найшвидше прилетіла.

Швидше до своєї квіточки

Мета: вдосконалювати ходьбу, біг.

Хід гри

Гравців ділять на дві групи. Діти першої групи знаходять квіти нарциса, а другої - тюльпана (або інші відомі їм квіти). Групи стають на протилежних сторонах майданчика на відстані 10 м. Вихователь займає місце посередині. Вихователь говорить слово

"Нарцис" і до нього біжать діти, які тримають в руках квіти нарциса. За сигналом "Тюльпан" - біжать діти з тюльпанами.

Відгадай, де заховано

Мета: виховувати вміння орієнтуватися та рухатися.

Хід гри

Дітям показують три квітки. Вони їх розглядають та запам'ятовують. Потім гравці відвертаються і заплющують очі. В цей час вихователь ховає одну квітку. За його командою діти розплющують очі і розглядають ті, що залишилися, пригадують, якої не стало. Потім вони ходять по майданчику і шукають її. Той, хто знайшов вітку, тихенько повідомляє про це вихователю.

Хто більше збере квітів

Мета: вдосконалювати вміння ходити, бігати врозтіч.

Хід гри

На майданчику розкладають на одну-дві квітки більше, ніж є гравців. Дітям пропонують походити врізнобіч по майданчику. За сигналом "Збирай квіти" діти біжать, намагаючись зібрати якнайбільше квітів.

Перенеси квіти

Мета: вдосконалювати вміння ходити в одному напрямку, переходити від ходьби до бігу.

Матеріали: штучні квіти, що відповідають кількості дітей, пластмасові вази.

Хід гри

Дітям дають завдання перенести по одній квітці на відстань 3-4 м (повертатися бігом).

Правила: щоразу брати з собою лише одну квітку. З квіткою можна тільки йти, без квітки - бігти.

Методичні поради. Перед початком гри кожній дитині показати місце, куди потрібно перенести квітку. Воно повинно бути навпроти.

Зупинися біля квітки

Мета: вдосконалювати вміння ходити, бігати врозтіч.

Матеріали: квіти, зроблені з картону чи кольорового паперу (їх має бути на одну менше, ніж гравців).

Хід гри

На майданчику розкладають квіти на відстані 2-3 м одна від одної.

Діти бігають урозтіч, обходять квіти. Як тільки прозвучить сигнал "Удар в бубон!" кожен повинен зупинитися біля квітки. Тому, хто запізнився, кажуть: "Сашко, Сашко, поспішай, біля квіточки ставай!"

Методичні поради. Зупинятися біля однієї квітки може лише одна дитина.

Народні та хороводні ігри

Мета: викликати у дітей піднесений настрій; розвивати інтонаційну виразність мовлення, вміння узгоджувати слова з рухами, дружно спілкуватися; виховувати любов до поетичного слова, усної народної творчості.

Віночок

За допомогою лічилки діти визначають, хто якою квіткою буде, й сідають на місця. Вихователь починає "плести" віночок, називає одну квітку, наприклад, кульбаба. Названа "квітка" бере за руку вихователя і називає наступну квітку. Так діти утворюють коло-віночок.

Бджілка весело літає

Вибирають одну дитину "бджілкою". Решта дітей стають навколо неї у коло. Йдучи по колу, промовляють слова: "Бджілка весело літає - гарні квіточки шукає. Гарні квіточки шукає - квіткам вічка розтуляє". Діти зупиняються, бджілка підходить до обраної "квіткі"- дитини і каже: "Квітко, годі спати, я прийшла медок збирати". Обрана дитина стає в коло, виконує роль бджілки, гра повторюється.

Пішли діти в квітничок

Пішли діти в квітничок квіточки збирати

Жовті, сині, білі - на вінок зривати.

(Діти йдуть по колу, промовляючи слова.)

Квіточки зривали, віночки звивали.

(Зупиняються, імітують рухи.)

Віночки звивали - на голівку клали.

(Кладуть один одному руки на плечі і йдуть по колу, промовляючи слова.)

Як сплели віночки, завели таночки.

(Розходяться, танцюють під музику.)

Дидактичні ігри

Знайди квітку

Мета: закріпити вміння дітей знаходити відповідну квітку на квітнику серед інших квітів (за зовнішнім виглядом, за словесною вказівкою); розвивати мовну активність дітей при називанні частин квітки, уяву, зорову пам'ять; виховувати спостережливість, любов до природи.

Матеріали: а) демонстраційний: картки із зображенням квітів, панно "Квіти на клумбі"; б) роздатковий: фішки.

Склади квітку

Мета: вчити складати квітку з двох частин, впізнавати за зовнішнім виглядом і називати її; розвивати уяву, зорову пам'ять; виховувати інтерес до квітів.

Матеріали: картки із зображенням квітів, поділені навпіл (по 1-2 квітці для кожної дитини).

Мета: розвивати зорову увагу, мовленнєву активність дітей. Виховувати старанність, спостережливість.

Матеріали: картки із зображенням 5 квітів.

Відгадай, яка квітка

Мета: вчити дітей розрізняти та називати квіти; розвивати зв'язного мовлення, збагачувати їхній словник; виховувати інтерес і природи.

Матеріали: різноколірні квіти.

Методичні поради. На прогулянці вихователь звертає увагу дітей на різні квіти, пропонує розповісти про них усе, що вони знають. Під час гри треба знайти квітку відповідного кольору. Показати : назвати її вихователю.

Хід гри

Варіант перший.

Вихователь роздає дітям різноколірні квіти: одним - білі, другим - сині, червоні. Діти з квітами підходять до вихователя. Він запитує, як називаються квіти, і складає з них букет. Потім пропонує дітям погратися з квітами. Діти по черзі називають їх, а вихователь знаходить їх у букеті. А потім навпаки - вихователь називає квіти, а діти знаходять їх. Наприкінці гри діти складають невеликі букетики з квітів і з ними повертаються у дитячий садок.

Варіант другий.

Вихователь роздає квіти дітям. У кожній дитини в руці одна квітка. Вихователь тримає в руці букет, з якого вибирає то одну, то другу квітку і каже: "Проліски, до мене". Діти, у яких є проліски, підбігають до нього. Вихователь перевіряє, чи правильно діти виконали завдання, і продовжує: "Підсніжники, до мене".

Діти обмінюються квітами. Гра продовжується.

Квітка-семиквітка

Мета: вчити дітей розрізняти, називати та добирати предмети за кольором; виховувати в них інтерес до природи, збагачувати словник.

Хід гри

Вихователь розкладає на килимку чи столі квітку-семиквітку. Серединка біла, різноколірні пелюстки окремо. Перший гравець бере пелюстку, що йому найбільше сподобалася, називає її

колір, а потім має назвати предмети або живі істоти такого самого кольору. Потім інші гравці виконують ті самі дії, поки не складуть квітку.

ФІЗКУЛЬТУРНО- ОЗДОРОВЧІ ЗАХОДИ

Фізкультхвилинка

Прокидаються квітки –
Розпускаються пелюстки.
Вітерець дихнув тихенько,
Пелюстки гойднув легенько.
Сутеніє, і квітки
Закривають пелюстки,
Тихенько засинають,
Голівками хитають.

Ранкова гімнастика

Комплекс вправ "Діточки-квіточки"

Ходьба по колу звичайним кроком. Ходьба на носках "змійкою", а п'ятках. Шиккування у коло.

1. "Піднімання рук угору".

*Вихователь: Наші діточки, наче квіточки,
Вранці прокидаються,
До сонечка піднімаються. Ось так!*

В. п.-о. с 1 - підняти руки вгору. 2 - в. п. Повторити 4-6 разів.

2. "Повороти тулуба".

*Вихователь: Наші діточки, наче квіточки,
З вітром граються,
В сторони повертаються. Ось так!*

*В. п. - ноги нарізно, руки на поясі. 1 - поворот вправо. 2 - в. п.
3-поворот вліво. 4 - в. п. Повторити 4-6 разів.*

3. "Нахили вперед".

*Вихователь: Наші діточки, наче квіточки,
Від дощика ховаються,
До землі схиляються. Ось так!*

*В. п. - ноги нарізно, руки за спиною, схрещені в долонях.
1-нахилити тулуб вперед. 2 - в. п. Повторити 4-6 разів.*

4. "Стрибки".

*Вихователь: Наші діточки, наче квіточки,
З метеликами грають,
Наче зайчики стрибають. Ось так!*

В. п. - о. с, руки на поясі. Стрибки на обох ногах. 6-8 стрибків у середньому темпі.

5. Звичайна ходьба.

Гімнастика пробудження «Проліски».

Вихователь пропонує дітям уявити себе квітами-пролісками. Акцентує увагу на тому, що проліски — то не звичайні квіти, а очі Весноньки, які вона відкриває, зігрівшись під сонячним промінням. Проліски — хоробрі квіти, вони з'являються з-під холодного снігу. Далі пропонує дітям, уважно слухаючи текст, відтворити рухами те, що відбувається з квітами з настанням весни.

Сине-сине небо, хмаринок немає,
Вже лагідне сонце усе зігріває,
Де танути сніг ще лише починає,
Там проліски-очі Весна відкриває.

Звучить тиха спокійна музика, мелодія якої має збуджувати уяву дітей про гарний весняний день. Діти лежать на ліжках із заплющеними очима.

Тепло — і Веснонька очі відкрила,

Холодно — знову повіки стулила.

Тепло — радіють ясні оченята,

Холодно — знову їм хочеться спати.

Та в піжмурки грати Зима вже стомилась,

Зігрілися квітоньки й зовсім збудились.

В.п. — руки вздовж тулуба. Діти виконують гімнастику пробудження для очей: розплющують і заплющують очі. (Повторюють 4 рази).

З-під білого снігу ледь-ледь визирають,

Тендітні голівки угору здіймають.

В.п. — те саме. На першу і третю ритмічні частини кожного рядка підводять голови й витягують шиї (вдих). На другу і четверту частини повертаються у в.п. (видих).

Щоб далі рости, в них ще сили немає:

У стеблах під снігом ще соки дрімають.

В.п. — те саме. На першу і третю ритмічні частини кожного рядка повертають голову праворуч-ліворуч, піднімаючи відповідне плече й торкаючись ним підборіддя (вдих). На другу і четверту частини повертаються у в.п. (видих).

Та сон проминув, стебла всі потяглися

І, повнячись соком, угору звелися.

Як рухався сік, то й вони підростали,

Тяглися, тяглися й великими стали.

В.п. — те саме. На слова першого — третього рядків виконують потягування: повільно піднімають угору руки, випростовують ноги, тягнучи носки (вдих). Повертаються у в.п. (видих). Повільно піднімають руки, згинаючи їх у ліктях і притискаючи кулаки до плечей, трохи випинають груди вперед, потягуються (вдих). Повертаються у в.п. (видих). На слова четвертого рядка (послідовно) простягають руки вперед і, трохи відриваючись від ліжка, підводяться (вдих). Повертаються у в.п. (видих). За другим разом підводяться більше, за третім сідають.

А де ж це листочки? Згорнувшись, дрімають...

Та ось вони спинки свої випрямляють

І тягнуть верхівочки вгору і вбоки,

Угору і вбоки, зміцнілі від соку.

В.п. (слова першого рядка) — сидючи на зігнутих ногах, руки схрещені на грудях, тулуб нахилений донизу й голова чолом притиснена до колін. На слова другого — четвертого рядків виконують рухи за текстом, піднімаючи руки вгору (вдих) й опускаючи їх (видих).

Та й вирости квіти великі нівроку.

І сніг вже розтанув із правого боку,

А з лівого гарно дзюркоче водичка.

Ліворуч ще голо, праворуч — травичка.

На слова **першого** рядка виконують ті самі рухи, що й у попередній строфі, але займають по закінченні інше вихідне положення — стоячи на колінах, притиснутих одне до одного, руки вздовж тулуба. На слова **другого** — **четвертого** рядків обертають тулуб ліворуч-праворуч, водночас відводячи за спину відповідну руку. Виконуючи оберти, роблять вдих, повертаючись у в.п. — видих.

Ось проліски вітер узявся хитати
І в різні боки стеблинки схиляти.
Та стебла гнучкі, й вітру їх не зламати,
Хоч як хай хита, будуть прямо стояти.

В. п. — стоячи біля ліжка, ноги на ширині ступні, руки на поясі. На слова **першого** — **другого** рядків нахиляють тулуб ліворуч-праворуч. Нахиляючись, роблять вдих, повертаючись у в.п. — видих. На слова **третього** — **четвертого** рядків нахиляють тулуб вперед-назад.

Їм сік із землі корінці набирали.
Так щедро вона їм його дарувала —
Удень дарувала і темної ночі,
Щоб сонцю всхміхалися Весноньки очі.

В.п. — стоячи біля ліжка, ноги на ширині ступні, руки вздовж тулуба. На **першу** і **третю** ритмічні частини кожного рядка по чергово піднімають зігнуті в коліні праву-ліву ногу; обхопивши коліно руками, притискають його до живота (вдих). Повертаються у в.п. (видих).

Погляньте, як проліски сонце вітають!
Голівки та листячко вгору здіймають,
А потім у шані схиляють дололу
І кожного дня все повторюють знову.
Цей їхній уклін — то подяка від квітів,
Бо сонце дарує життя всім на світі.

В.п. — те саме. Виконується дихальна гімнастика. Піднімаючи руки вгору, діти роблять вдих, трохи затримуючи повітря, потім, нахиляючись, роблять повільний видих.

Варіанти рухів двох останніх вправ.

1. Нахили тулуба виконуються на ліжку, стоячи на колінах.

2. Підтягування ніг з в.п. сидячи.

Пальчикові вправи

КВІТИ

Зранку всі чудові квіти
Весело розкрились
І до сонця потягнулись,

І росою вмились.

Тильний бік долоні лежить на столі, пальці зібрані в жменю, потім долоня розкривається, пальці розходяться.

КУЛЬБАБКА

Марічка на лужку співала,

А там кульбабка розцвітала, —

Багато в лузі цих квіток,

Із них сплела собі вінок.

Розкрити пальці вгору, потім другим пальцем однієї руки обкручувати кінчик кожного пальця другої руки.

ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА.

Загадки.

1. Навесні він розквітає, кольори яскраві має,

Як цибуля, корінці та загострені кінці.

Гордовитий дуже пан. Відгадали? Це - ... (тюльпан).

2. З-під снігу з'явився, Прокинувся од сну -
Усіх запросив зустрічати весну. (*Підсніжник*)

3. Сонечко в траві зійшло, Усміхнулось, розцвіло.

Згодом стало біле-біле І за вітром полетіло. (*Кульбаба*)

Сині оченята.

Крізь сухий торішній листок пробився зелений пролісок. Гострий, мов стрілочка. Розправив листочки. Між ними затремтіли двоє синіх очей — дві квіточки. Глянули оченята навколо. Що ж вони побачили? Велике, червоне коло, немов клубок вогню.

— Що це таке? — запитали Сині Оченята.

— Це сонце, - відповів Джміль.

Потім Сині Оченята побачили високі дерева, блакитне небо, журавлиний ключ. Сонце піднімалося все вище, ось воно вже посеред неба. Ось уже опускається, наближається до землі, стає ще червоніше.

- Чого це сонце стало червоне? - запитали Сині Оченята.

- Бо воно прощається із землею, — сказала Оса.

Сонце сховалося. Стало темно.

- Чого це потемнішало? — злякано запитали Сині Оченята. - Нам страшно.

- Не бійтесь, сказав маленький Комарик. Спіть. Мине ні ч, і знову настане день.

(*В. Сухомлинський*)

Казка «Хоробрий підсніжник»

Блукала якось по холодній землі сива Зима. Знесилилася стара, але поступитися юній красуні Весні ніяк не хотіла.

Покликала Зима на допомогу своїх вірних прислужників — Північний вітер та Холоднечу. Вітрові наказала закрити темною хмарию Сонце, а Холоднечі — сповістити всі квіти і трави, щоб не чекали Весну.

— Нехай сплять і навіть не наважують-рости і визирати з-під снігу! — так звеліла рослинам стара Зима.

Засмутилися і затремтіли квіти, зачувши наказ Зимі, зіщулилися від страху і холоду та завмерли під сніговою ковдрою.

Лише маленький Підсніжник не злякався. Він хоробро підняв свою голівку, зібрався з силами і пробив крижаний покрив!..

На всій Землі панував морок і Холоднеча. Гуляв-висвистував і сипав колючий сніг Північний вітер. Але маленький тендітний Підсніжник не схилився під натиском негоди і мужньо чекав появи Сонця.

Нарешті сонячне проміння прорвало темну важку хмару і яскраве світло осяяло землю.

Зрадів маленький Підсніжник! Дзвінко задзеленчав він своїми тендітними срібними дзвіночками, сповіщаючи своїх друзів, усі квіти і трави про перемогу Синця і прихід Весни.

Так разом Сонце і маленький хоробрий Підсніжник здолали стару люту Зиму.

Від того часу саме Підсніжник першим розквітає у лісі і першим вітає Весну.

БДЖІЛКИ НА РОЗВІДКАХ

Настала весна, сонце зігнало сніг із полів. Вибралися бджілки з свого вулика та й полетіли до яблуньки.

— Чи немає в тебе, яблунько, чого-небудь для бідних бджілок?

— Ні,— каже їм яблунька,— мої квіти ще не розквітли. Полетіли бджілки до вишні:

— Люба вишенько, чи немає в тебе квіточок для бідних бджілок?

— Навідайтесь, мої милі, до мене завтра,— каже їм вишня,— сьогодні ще немає в мене ні одної розквітлої квіточки, а коли порозкриваються, я буду рада гостям.

Сумні та голодні, хотіли бджілки вже летіти додому, як побачили під кущиком пролісок. Він розтулив перед ними свої квітки, повні пахощів і солодкого соку. Наїлися, напилися бджілки й полетіли додому веселенькі.

(К. Ушинський).

Легенда «Звідки взялися квіти».

Десь, колись жила собі жінка і було в неї три доньки — дві рідні, а одна нерідна. Як воно звичайно буває і в казках, і в житті, рідних доньок жінка любила, пестила, смачно годувала, вдягала, купувала їм різні забавки й не змушувала нічого робити. А нерідну не любила, їсти давала те, що рідні доньки не доїдять, одягала в те, що рідні доньки вже зносили, змушувала весь час працювати, а коли вдома ніякої роботи не було, тоді дозволяла трішки погратись і давала поламані забавки, які рідні доньки вже збиралися на смітник викинути.

Так минув рік, минуло п'ять, десять років і настала нора дівчат виходити заміж. Отож запросила жінка до себе аж п'ять кравців і накупила різних тканин. Тут був атлас, білий, як сніг, і оксамит, чорний, як ніч, і шовк, блакитний, як весняне небо, зелений, як молода трава, рожевий, як хмаринки на сході сонця. Ще була парча золота, як сонце, срібна, як місяць, і мережива з такими візерунками, які взимку мороз малює на шибках, і ще багато - багато різних тканин. П'ять кравчинь цілими днями кроїли, шили, гаптували. А дві рідні доньки цілими днями міряли нове вбрання і крутилися перед дзеркалами.

А бідна сирітка навіть подумати не могла про нову сукню. Вона працювала без перепочинку, а коли їй випадала вільна хвилинка, то в щілину в дверях підглядала, як кравчині шують і як сестри перед дзеркалом красуються. Коли кравчині кінчали роботу, дівчина прибирала кімнату і могла забрати собі ті клаптики, які залишилися на підлозі. Вона приносила їх у свою маленьку

комірчину, там розглядала, складала на купки й мріяла, що вона пошила б, якби це був великий шматок.

Одного разу сирітка подумала: «Але ж я не знаю, чи зуміла б пошити собі сукню або хоч спідничку, якби мені хтось подарував тканину. Ану спробую повчитися на цих клаптиках». Взяла вона шматочки білого атласу, обривняла їх гарненько і пошила з них сукню, схожу на келих, та ще й вишила її золотими нитками. Потім пошила другу, третю, доки вистачило білого атласу. Тоді з клаптиків червоного шовку почала шити пишні червоні спіднички. А з блакитного шовку — ще менші спіднички, схожі на дзвіночки. Зовсім маленькі скравочки, але вона і з них зуміла зробити такі спіднички, які носять балерини, і до них — жовті оксамитові корсетки. Одного разу вона підбрала дуже багато маленьких шматочків червоного, жовтого, рожевого і білого шовку. Дівчина пригадала, що бачила в книжці намальовану царівну, а на ній кілька спідничок, одна поверх іншої. Отож вона вирізала зі своїх клаптиків пелюстки й зшила їх до купи так, щоб одні пелюстки виглядали з-під інших.

Так цілу зиму довгими вечорами сирітка тихенько сиділа в своїй комірчині й шила. І сукенки, і блузочки, і спіднички, і плащі різних кольорів, різних фасонів, одні кращі за інших. Але ж це зовсім нецікаво — шити, шити, ні на кого не одягти обновок. І коли настала весна, взяла сирітка весь свій скарб і пішла з дому.

А тоді на землі зовсім не було квітів. У лісах, садах, на луках росли лише зелені дерева, кущі, трава. І ніхто навіть не знав, яка це краса — квіти. А дівчині захотілося прикрасити зелені рослини, й вона почала розвішувати барвисті одешинки на гілки й стеблинки. Ах, як стало навкруги пречудово, коли серед зелені заколихалися білі, рожеві, бузкові, сині, помаранчеві і ще інші крихітні-крихітні спіднички та сукенки!

І саме в той час пролітала там добра чарівниця. Глянула вона з піднебесся на ту красу, усміхнулася і сказала, махнувши чародійною паличкою: «Хай так буде завжди!»

З того часу і повелися на землі квіти. А що ж сталося з тими дівчатами? Всі вони вийшли заміж, і кожній дістався такий чоловік, якого вона заслужила.

